

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., télvére 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnak.
Nyilttér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BOR JÁNOS.

Megjelenik hetenként egyszer szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Nagy problémák.

Irta: *Batthyány Tivadar* gróf, orsz. képviselő.

A szabadelvű párt uralmának idején a törvényhozás és kormányzat munkája nagyon egyszerűen folyt le. Egyetlen akarat dominálta a helyzetet, vagyis Tiszának, a párt vezérének akaratát. Ő kiadta az utasítást, miniszterei ehhez képest elkészítették javaslatukat, a hivatalos sajtó megcsinálta a hangulatot, a párt és parlament pedig szavazott mint a karikacsapás. Az egyetlen zökkenőt az képezte, ha az ellenzéki pártok Tisza terveinek keresztülvitelét az ország érdekében parlamenti obstrukcióval akadályozták meg.

Ma egész más a helyzet. A parlament többségét a függetlenségi és 48-as párt alkotja, amely mindig a mameluk rendszer ellen küzdött. Igen természetes tehát, hogy a mostani képviselőházban nem érvényesülhet egyszerűen a miniszteri akarat, hanem a kormánynak figyelemmel kell lennie a párt programjára és akaratára és ehhez kell simulnia kormányzatának és törvényalkotásainak. A függetlenségi pártnak azonkívül az is elve, hogy tiszteli az egyeseknek a pártprogram keretén belül egyéni véleményét. Mindezekből pedig az következik, hogy különösen akkor, amidőn a törvényhozás nagy problémák megvalósítása előtt áll, a kormányjavaslatokat szigorúan tárgyilagos, de erőteljes kritika alá vonjuk, nyíltan kifejtjük véleményünket s azután arra törekszünk, hogy érvet érv ellen állítva lehetőleg kölcsönösen megegyezzünk abban, amit az országra a legjobbnak tartunk.

A legközelebbi törvényalkotások terén is ugyancsak nagy kérdések várnak eldöntésre. A választási törvényt illetőleg tisztában vagyunk azzal, hogy a választók számát 1.100.000-ról két és fél millióra kívánjuk felemelni. Kivántuk pedig ezt mi függetlenségi pártiak jóval azelőtt, hogy a korona és nemzet vezérei között e tárgyban megállapodás jött volna létre. A fölött azonban, hogy kik legyenek azok, kiket az alkotmány sáncaiba bevonni akarunk, hogy egyes vagy többes legyen-e a választói jog, hogy az miként gyakoroltassék,

valamint a kerületek beosztása, mind meg olyan probléma, amelyek felett nagyon elterhetnek, el is térnek a felfogások, s ha itt férfias nyíltsággal érvel ki ki a maga elvei mellett, ebből párt-bomlásra, frontra, vagy hasonlókra gondolni nagyon téves lenne.

Az ipartörvény megalkotása a maga nagy közgazdasági és szociális érdekeivel ugyancsak tág teret nyújt mindazoknak, akik nem tekintik a törvényhozói munkát egyszerű szavazógépnek, hogy keressék a legjobbat s felette tárgyilagos vitába bocsátkozzanak egymással.

Bosznia visszacsatolásának ügye, az egyenes adótörvények reformja, az állami és magántisztviselők jogviszonyainak szabályozása, a szociális kérdések egész sorozata oly elsőrendű fontosságú kérdések, amelyeknek alapos, minden tekintetben helyes megoldása semmi esetre sem bízható egyedül a miniszteri hivatalok elbírálására, hanem igenis szükségessé teszik, hogy a törvényhozás minden tagja, különösen pedig a függetlenségi és 48-as párt, amely programjában mindeme kérdések megoldására nézve konkrét követeléseket állított fel, a javaslatokat alaposan áttanulmányozza, és azután keresse a sajtóban a bizottsági és pártüéseken, valamint az országgyűlés plénumában a legjobb megoldást. Aki azt hiszi, hogy a függetlenségi és 48-as párt követi, avagy követheti az általa megbuktatott régi rendszer szokásait, nagyon téved, mert ezen párt az igazi parlamentáris kormányzat alapján áll, s a munkából ki akarja és ki is fogja venni a maga részét. Azért, amit a törvényhozás végez, az ország és külföld előtt a függetlenségi párt viseli legelső sorban és legnagyobb részében a felelősséget, igen természetes tehát, hogy különösen akkor, amidőn koalíciós miniszteriummal állunk szemben, minden egyes kérdést alaposan megbirálunk és igyekezünk azokra pártunk törekvéseinek bélyegét rányomni.

Vannak alapelvek, amelyekből pártunk a legcsekélyebb engedményeket sem tehet s ezek vonatkoznak első sorban és mindenekelőtt azon kérdésekre, amelyek az ország gazdasági függetlenségére irányulnak. Mi egy pillanatig sem engedhetjük

meg, hogy kormányzatunk, melyet mi támogatunk állandóan, szorgos munkával és egész világosan arra ne irányítsa törekvését, hogy az ország gazdasági önállóságát előkészítsük, megalapozzuk s a jelenlegi kereskedelmi szerződések lejárta után tényleg életbe is léptessük. Ebből nem engedhetünk, ettől semmi körülmények között és senki kedvéért el nem állhatunk. Mint-hogy pedig gazdasági önállóságunk egyik legfontosabb tényezője hitelügyünk önállósítása, a jegybank megfelelő megoldása körül öszpontosul, a bank szabadság pedig már legközelebb megszűnik s így legkésőbb néhány hónapon belül a mai parlamentnek kell állást foglalnia ezen kérdésben, világos, hogy pártunk programja szerint gazdasági önállóságunk biztosítása szempontjából a bankkérdésben semmi más megoldáshoz hozzá nem járulhatunk mint egyedül és kizárólag ahhoz, hogy 1911. január elsejével az önálló magyar nemzeti bank tényleg felállítsassék.

A képviselőház bankbizottsága által meghívott szakértők nyilatkozatai teljes megnyugtatóssal szolgálhatnak az aggodóknak aziránt, hogy az átmenet az önálló bankra nagyobb, a cél érdekében el nem viselhető nehézségekkel járni nem fog. Megnyugtató aziránt, hogy úgy a szükséges alap-tőkét, mint a kellő ércfedezetet könnyen biztosíthatjuk, a magasabb kamatlábbal való fenyegetődzést pedig ugyancsak megczófolták. Annyi máris egészen bizonyos, hogy az önálló bank felállítása az ország hitelviszonyaira sokkal kevesebb terhekkel fog járni, mint az osztrák magyar bank szűkeklü eljárása, vagy nagy pénzüzetetinknek a bankkartellben megnyilvánult támadása az országnak okoznak.

Mindent egybevéve a közeljövőben megoldásra váró nagy problémák tekintetében pártunknak kötelessége, hogy elvei alapján állva, azok minél teljesebb megvalósítására törekedjen. De egész bizonyos az is, hogyha más téren egyik-másik másodrendű kérdésben tehetünk is a velünk koalícióban szövetségzett pártok kivámainak némi engedményeket, a gazdasági önállóság s a magyar nemzeti bank felállítása tekintetében mit sem engedhetünk.

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** keztyű-, kötszer- és orvosi műszer-tárát Debreczen, Piacz-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb **SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gummi görceérharisnyák, HÁTEGYENESÍTŐK** kaphatók, esetleg mérték szerint készíttetnek. E szakba vágó javítások legpontosabban eszközöltetnek. Valódi **FRANCZIA és AMERIKAIGUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK.**

Városi közgyűlés.

G. Tóth János polgármester elnökölte alatt november hó 8-án és 9-én rendes közgyűlés tartott, amelyen a város 1909. évi költségvetési előirányzata volt tárgyalva. Beható elbírálás után nagyobb részben a tanácsi javaslat fogadtatott el.

Egyébként a gyűlés lefolyása a következő volt: Az állandó választmány a nagyobb építkezésre felveendő 110,000 koronás kölcsönt 32,500 koronára szállította le, s annak 6°/_o kamatában 1950 koronát a kiadási tételek közé felvéve, a községi pótdadó kulcsot 30°/_o-al állapított meg. Majd Kiss János indítványa olvastatott fel a mezőrendőrség szervezése tárgyában.

Id, Borbély Bátor a pótdónak 30°/_o felemelését sokálja, ezt nagy városnak tartja, a kölcsön felvételét ellenzi. Végül kijelenti, hogy az állandó választmány határozatát nem fogadja el.

A közgyűlés a részletes tárgyalásokba belemenve, a tisztviselők, segéd és kezelő személyzet, továbbá az alkalmazottak, cselédek fizetését, s ez utóbbiak ruházatát helyben hagyta.

Az irodaiszerek, nyomtatványoknál Soós Mihálynak az írógép beszerzésére vonatkozó indítványa keltett vitát. Az elrendelt szavazásnál csak 18 képviselő volt az írógép behozatala mellett, így az nagy szótöbbséggel el lett vetve.

Az irodaiszerek, nyomtatványok, napidíj és utiköltség, építkezések a javaslat szerint változatlanul el lettek fogadva, csupán a gyepmesteri lak áthelyezésére felvett 400 korona szállított le 200 koronára, és a Bika vendéglő istállójának hidlással ellátására előirányzott 150 korona töröltetett. Az épületek kijavítási tételénél Szabó Sándor azt az indítványt vetette fel, hogy azokat célszerűbb átalányban kiadni. Polgármester kijelentette, hogy jövőben erre tekintettel lesz.

A hidak fenntartása tárgyalásánál a főjegyző által előterjesztett 1909. évi közmunka költségvetés változatlanul elfogadtatott. Itt Ádám János azt indítványozta, hogy a Debreczen városával a Laponyagon megtartott határrendezésből folyólag a város egy hidat állíttasson fel. Kiss János erre megfelelő tartalékalapot gyűjtene. Horog Sámuel szerint a csekély forgalom folytán a sokba kerülő hidra ott nincs szükség. G. Tóth János polgármester tüzetesen ismertette az ügyet, a vitás határrészre megtartott közös helyszíni szemlének az lett az eredménye, hogy Debreczen értesített mint jó szomszédunk, miszerint az időközben elfoglalt terü-

letre nézve a rendezést eszközölje. Hetey Ignác v. tiszti ügyész megvárni kívánja a végeredményt, mert még nem is tudjuk, hogy mit ad vissza Debreczen. Végül az lett a határozat, hogy a tanács foglalkozzék ez ügygyel, s a 1910. évi költségvetésnek terjessze elő. Végül a polgáriiskola körülkerítési ügyénél Kiss János lépett fel, ellenezve az e célra felvett 100 koronát. Szécsi Miklós állami polgáriiskolai igazgató felvilágosítása után a közgyűlés a körülkerítés folytatását szükségesnek találta, arra 100 koronát továbbra is meghagyott.

A nov. 9-én tartott közgyűlésen a lábas jóságok rovata tárgyalásánál Herczeg Bálint a város 4 lova eladását indítványozta. Kemecei Lajos szerint szégyen lenne a városra ha ősi szokásától eltérne, négy lovat nem tartana. Utasítani kívánna a városgazdát és az állatorvost, hogy szigorúan ellenőrizzék a kocsist és a lovakat. Polgármester előadása után egyhangulag megszavazta a közgyűlés e rovatra felvett 2400 koronát, valamint a pusztangyalházi közbirtokosság részére apaállatok beszerzésére felvett 400 koronát is.

A rendszeresített vegyes kiadásokra felvett 21216 korona 80 fillér azon változtatással lett elfogadva, hogy a tűzoltószerekre felvett 600 korona 400 koronára lett szállítva. E rovatnál a gazd. ism. iskola 1909 évi költségvetése is szó nélkül elfogadtatott. A gyermekmenhelyek bérleti ügyénél Bélteky Lajos azt indítványozta, hogy miután a célszerűség is azt hozza magával, hogy a város gyermekmenhelyeket építsen, csak ideiglenesen ez évre fogadtassék el az e célra bérhelyiségekre előirányzott 280—280 korona.

Dr. H. Kovács Bálint főorvos előterjesztette, hogy a Nánássy Róza által vezetett óvodában 120, a két gyermekmenhelyben pedig 50—60 gyermek jár fel állandóan. A gyermekmenhely bérhelyiségeik közegészségügyi szempontból nagyon is kifogás alá esnek. Okvetlen építeni kell a városnak, eddig is e tekintetben csak azért nem lépett fel erélyesebben, mert látta, hogy ez a közgyűlés elé lett terjesztve. Polgármester felhívta a figyelmét, hogy a nagyobb kölcsönből fedezendő építkezések között a menhelyek felállítása helyet foglal.

A Kösély kitisztítási ügyénél Székely József ellenőr előterjesztette, hogy e célra 4175 korona 12 fillér áll betéve a takarékpénztárban a város rendelkezésére. K. Szilágyi Bálint ezt a pénzt a pótdó kevesbítésére a közpénztárba szeretné beolvasztani. G. Tóth János polgármester előadja, hogy a Kösély kitisztítását nem ártérfeljesztési uton kívánna megoldani, alispánnak e tekintetben már jelentett is. S hiszi, hogy a jövő

évben a rendelkezésre álló mintegy 5200 koronából a Kösély kitisztítási munkája valószínűleg lesz. Körner Béla a Kösélyt holt-tetemhez hasonlítja, a mely miázmák milliói által a betegséget terjeszti. Dr. H. Kovács Bálint főorvos kifejti, hogy ez a posvány a fertőző betegségek állandó talaja. A közgyűlés a Kösély kitisztítására 1000 koronát egyhangulag felvett.

A betétszerkesztés rovatnál Horogh Sámuel indítványozta, hogy ugyanazonossági tanuként felváltva a határrészt ismerős földbirtokos képviselők alkalmaztassanak. G. Tóth János polgármester előterjesztette e tekintetben a felvilágosítását, s erre a Váczi Ferencz nyilv. tartó tanácsnok jelentésében felszámított 2000 korona megszavaztatott.

Segélyezésnél, új tételként az 1848/49-iki honvédek segélyezésére 1000 korona fel lett véve.

Az előre nem látható kiadásokra irányzott 8000 korona 6000 koronára le lett szállítva.

Az adósságok törlesztési tételénél Adler Samu hozzászólása után az e czimen felvett 5413 korona 45 fillér változatlanul előirányoztatott.

A fogyasztási adónál Szilágyi János szóba hozza a boritaladó nagyságát. G. Tóth János polgármester megnyugtatólag hívta fel a borgazdák országos egyesülete által megindított mozgalomra.

A mezőrendőrségi ügynél Kiss Jánosnak a mezőrendőrségnek az éji és belrendőrséggel kapcsolatos rendezése iránti indítványa és G. Tóth János polgármesternek 4 lovas mezőőr felállítására iránti indítványa tárgyalattak. A közgyűlés felállás utáni szavazással határozott úgy, hogy a mostani 24 gyalog mezőőr helyett 4 lovas mezőőr befogadását rendelte el, akik a mezei károkért felelősséget vállalnak.

A piacon fabódékkal biró árusoktól ez idő szerint helypénzdiát nem szed a hatóság.

A v. tiszti ügyész által készített Bika vendéglő árverési feltételek egészben elfogadtattak, Körner Béla, Bélteky Lajos és többen indítványozták, hogy a bérlő ne köteleztessék az ev. ref. egyháznak, annak szertartásához 300 liter bort adni. A közgyűlés az indítványt elvetette.

A főorvosi bérhelyiség félére Dr. H. Kovács Bálint főorvosnak kiadatott.

Az előre nem látható bevételek 8000 koronáról 7000 koronára leszállítottak. Ezzel a gyűlés véget ért.

Vanger Sándor

párisi mintára berendezett

Női divatszalonja

Debreczenben Batthyány-u. 1 sz. a.

Mérték után készít gyorsan, izlésesen igen szolid árak mellett:
alkalmi és menyasszonyi toltetteket, costümöket, szörme felöltöket. Bundákat és kabátokat. Színházi belépőket. Gyászruhákat is a lehető legrövidebb idő alatt, Vidékre mintával s költségvetéssel készséggel szolgál.

Szabolcsmegye kudaroza.

Augusztus hóban történt, hogy a szomszédos szabolcsmegyeiek gondoltak nagyot, mérészet és elhatározták Hajdumegye feladarabolását. Alaposan nekirugaszkodtak a dolognak. Küldöttséget menesztettek a belügyminiszterhez Tiszadobra abban reménykedve, hogy a miniszter teljesíti érthetetlen, lehetetlen kérésüket, hisz ő is szabolcsmegyei.

Azonban Hajdúvármegye nem nézte tétlenül a terve vett merényletet. Kovács Gyula alispán és a kihasítandó városok és községek erélyesen tiltakoztak és felirtak a belügyminiszterhez.

Az önértetes és jogos felháborodásnak meglelt az eredménye, amennyiben gróf Andrássy Gyula belügyminiszter leiratban értesítette Szabolcsvármegyét, hogy kérésüket nem teljesítheti. A leirat teljes szövegében a következő:

„A vármegye területének kikerekítése érdekében 1908. évi augusztus hó 29-iki rendkívüli közgyűléséből 633—Bgy. sz. a. hozott határozatára, illetve e határozattal megbízást nyert küldöttsége részéről szeptember hó 2-án elém terjesztett felirati kérelmére a vármegye közönségét a következőkről értesitem:

A vármegye közönsége abban az érdekekben fordul hozzám felirati kérelmével, hogy a törvényhatóság területe a jelenleg Hajdúvármegyéhez tartozó Hajdunánás r. t. város, valamint Hajdúhadház, Hajdudorog és Téglás községeknek Hajdúvármegye területéből Szabolcsvármegye területéhez leendő átcsatolása útján nyerjen megfelelő kikerekítést.

E kérelem tárgyi indokai kétségkívül figyelmet érdemelnek.

Magam is úgy itélem meg a helyzetet, hogy a közigazgatásnak a helyes területi beosztáshoz fűződő érdekei a két átcsatolás mellett szólnak s hogy a szóbanforgó hajdúvármegyei községeknek Szabolcsvármegyéhez való tartozandósága, e vármegye területébe mélyen beékelte földrajzi fekvésüknél fogva az átcsatolás az érdekelt lakosságnak is kényelmére és javára szolgálna. Hajdúvármegye talán Szabolcsvármegye területéből kaphatott volna megfelelő kártalanítást.

Az átcsatolás eszméje azonban Hajdúvármegye részéről élénk ellenmondással s magának az érdekelt lakosságnak körében is határozott idegenkedéssel fogadtatván, nem vagyok ez idő szerint abban a helyzetben, hogy a vármegye közönsége felirati kérelmének teljesítését megtehessem.

A kért átcsatolás nem képez olyan országos érdekelt, amelyet Hajdúvármegye és leginkább érdekelt lakossága akarata ellenére — törvényhozásilag kimondani helyesne tartanám.

Budapest, 1908. évi október hó 3-án.
Andrássy, s. k.

H I R E K.

— **Dr. Justh János** orsz. gyűl. képviselő nov. 11-óta állandóan Budapesten tartózkodik.

— **Dr. Szücs Miklós** debreczeni kir. törvényszéki elnököt a király a kir. Curiához bírónak nevezte ki. Dr. Szücs Miklós csaknem egy évtizeden keresztül vezette a debreczeni kir. törvényszék s az alája rendelt első folyamodású bíróságok ügyeit ritka ügyszeretettel, kiváló szakértelemmel, nagy jogi tudással és példás igazságszeretettel. Távozását nem csak Debreczen jogász közönsége, de az egész megyei közönség osztatlan sajnálattal veszi tudomásul s közötté városunk vezető körei is, kikhez dr. Szücs Miklóst nemcsak a hivatalos érintkezés, de a barátság és rokonszenvennek szála is oly melegen fűztek.

— **Csiha Márton** városi adóügyi jegyzőt szerdai névnapja alkalmából a társadalom minden köréből szívélyesen üdvözölték.

— **A polgármester ebédje.** G. Tóth János polgármester pénteken Fauszt Elek kir. tan. pénzügyigazgató, Losonczy Álmos dr. vármegyei főorvos és Gáthy Bálint dr. kir. ügyész tiszteletére ebédet adott, melyre hivatalosak voltak, Bélték Lajos lelkész, Lengyel Imre kir. táblai bíró, Gerstner Miksa kir. bíró, Hetey Ignác városi t. ügyész, Pénztáros főjegyző, dr. H. Kovács Bálint városi t. főorvos, Oláh Miklós tanácsnok, Körner Géza rendőrkapitány.

— **Dr. Losonczy Álmos** vm. t. főorvos pénteken Hajdúszoboszlón a gyógtárat és kórházat megvizsgálta.

— **Dr. Gáthy Bálint** kir. ügyész pénteken a helybeli kir. járásbíró fogházát megvizsgálta.

— **Fauszt Elek** kir. tanácsos, pénzügyigazgató a héten pár napig Hajdúszoboszlón időzött és hivatalos ügyek intézésével foglalkozott.

— **Az országos ref. lelkészegyesület** vezefősege, élén Antal Gábor püspökkel és dr. Baltazár Dezső esperessel csütörtökön tisztelgett Justh Gyula házelnöknél, dr. Wekerle kormányelnöknél és gróf. Apponyi kultuszminiszternél, a ref. lelkészek kongruájának méltányos rendezését kérve. A házelnök előtt dr. Baltazár Dezső esperes fejtekte ki a küldöttség kérelmét. Justh Gyula Wekerle és Apponyi gróf méltányosnak találták a ref. lelkészek kérelmét és minden lehető megígérték. A küldöttség zajosan megéljenezte a házelnököt, miniszterelnököt és kultuszminisztert és bizalommal néz a jövő elé.

— **A hajdúszoboszlói állami tisztviselők** a tarthatatlan lakbérviszonyok rendezése céljából a minisztertanácshoz nov. 14-én kérvényt nyújtottak be. A kérvényt dr. Justh János orsz. képviselő útján nyújtották be a miniszterelnökhöz. Annyi bizonyos, hogy a vidéken nincs város, hol a lakbérviszonyok oly kedvezőtlenek legyenek, mint szoboszlón.

— **Az új vármegyei székház** építése ellen Hajdúszoboszló város közgyűlése felebbezést adott be a belügyminiszterhez. Andrássy gróf belügyminiszter Bősörmény felebbezését elutasította s a kért állami segítség megadását kilátásba helyezte.

— **Itt az ősz!** Az ideggyenge és csuzos beteg, akinek fájdalmait a nyár melege mérsékelte, remegve gondol a szeles, esős őszre, a hideg télre, amidőn szenvedései új életre kelnek. Az ideggyengeség sok tünetét, a kimerülést, fej- és hátfájásokat, szédülést, ideges szívdobogást, ideges gyomor és bélbajokat csakis az őszszervezet megerősítése, felelevenítése által lehet tökéletesen meggyógyítani. Aki teljes gyógyulást akar az említett és más egyéb bajokból, az kérje a „Modern Villamos Gyógymódról” című ingyen könyvet, melyet díjtalanul küld az „Elektró Vitalizer” Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károlykört 2, félemelet 50 sz., mindenkinek, aki azt lapunkra való hivatkozással kéri.

— **Félnapos tanítás.** A hajdúszoboszlói ref. elemi népiskolában a zord időjárásra és a rövid nappalokra való lekintetből az egyháztanács elrendelte, hogy a tanítás nov. 15-től február 1-ig csak a délelőtti órákban történjék. Sok helyen követhetnek e példát, hol nagy területekről kell feljárni a gyermekeknek iskolába.

— **Hajdúszoboszló r. t. város** képviselőtestülete november hó 15-ik napján, azaz vasárnap d. e. 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Főbb tárgyak: Állandó választmányi javaslat a jövő évi költségvetéssel kapcsolatban előerjesztett különböző természetű szükségletek fedezéséről, illetve függő kölcsön felvételéről. Polgármester végzése az üresedésben volt rkapitányi, és az üresedésben levő r.alkapitányi, és rkapitányi iktatói állásoknak ideiglenes betöltése tárgyában. Törvényhatósági határozat a városi rbiztosi állás megüresedése tárgyában.

— **A VI-ik tizedbeli polgári olvasókör** Hajdúszoboszlón folyó év november 22-én saját helyiségében könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személyenként 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Szédelgés a jótékony névben.** Az országot keresztül kasul járták a József Kir. Herczeg Szanatórium nevében egy kis kék 60 filléres füzet, mely „Védekezés a tüdővész ellen” címet viseli. A füzetet Rákocscsaban nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetkben a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárki, nek az egyesület nevében azt terjeszteni, mert ezzel az egysület senkit meg nem bizott. Nevével illetéktelenül visszaélnék. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőit adják át a hatóságnak.

— **Csekély havi részletfizetésre** kaphat minden hitelképes egyén a „Novotny” féle világhírű fegyvergyár készítményeit, valamint

Butor kiállítást

WEISZ GYULA kárpitos és diszító butorraktárában.

DEBRECZEN, Szécsényi-utca 19, szám.

nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon, hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók

mindennemű hangszereket, fényképező gépeket, látcsöveket és valódi Meidinger kályhákat. Diszkrétio biztosítva, levélbeli meghívásra meglátogatjuk az érdeklődőket, bővebbet Debreczenben a Schwartz-féle pipaüzletben a városházával szemben. Ügynököket keresünk.

— Debreczen szálloda és sörcsarnok

Debreczenben a városházával szemben a vidéki polgárság találkozó helye: állandóan frissen csapolt Haggenmacher sör. Tisztán kezelt érmelléki fajborok kimérése. Ujabbán Thabledot rendszert vezettem be éttermemben. Ebéd 3 fogásból, leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona, vacsora: 1 sült, sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáimat a város központján: 1 szembélyre 1 korona 40 fillértől 3 koronáig. Kisebb társaságoknak külön éttermek. Szeparék állnak rendelkezésre, figyelmes kiszolgálás. Havi abonoma 40 korona. — Szíves látogatást kér, tisztelettel Kovács Aladár vendéglős.

— **Kisgazdák figyelmébe!** A karczagi m. kir. földmives iskolában kisgazdák s azok fiai részére 1909-ik év január hó 4-től február hó 28-ig 8 hétre terjedő téli gazdasági tanfolyam rendeztetik. A tanfolyam célja: megismertetni elméletileg és főként gyakorlatilag az okszerű gazdálkodást, e célból az okszerű talajmivelést-állatenyésztést, növénytermesztést, takarmány készítést, és a háziipart, (seprű kefe, kosárkötés) gyakorlatilag tanítja. Felvesznek 18 éves kortól minden kisgazdát, a ki irni, és olvasni tud. A 8 hét alatt a felvett egyének tanítása és az ellátása egészen ingyenes. A tanfolyam elvégzéséről az illetők bizonyítványt kapnak. Akik ezen tanfolyamra magukat felvétetni óhajtják, folyó évi november hó 10-éig bezárólag jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban. Hajduszoboszló, 1908 november 7. G. Tóth János polgármester.

— **Gyilkos merénylet.** Hadházon Varga Gábor és Varga József testvérek örökösödési ügyből kifolyólag összepereltek. A vita folyamán Varga József revolverét előrántotta és egy lövéssel bátyját életveszélyesen megsebesítette. A kir. ügyész-séghez bekisérték.

— **Titokzatos gyilkosság.** Csuha László nánási gazdát vasárnap reggel az istállójában felakasztva, halva találták. A vizsgálat megállapította, hogy halálát kúlerőszak okozta. Azt beszélik, hogy szeretőtartó telessége fojtotta volna meg kedvesének a segítségével. Csuhanét letartóztatták.

— **A Népkönyvtár téli olvasási időszaka** f. hó 15-én nyílik meg. A könyvosztás ez időtől fogva minden vasárnap d. e. 8 órakor kezdődőleg történik a szokott helyen.

— **Orvos-rendőri bonczolás.** F. hó 10-én Pető Ferencz gyermek orvosi gyógykezelés nélkül hirtelen elhalt. Az orvos-

rendőri bonczolás alkalmával meg állapított, hogy természetes halállal halt el. A gyermek egy 15 éves leánynak törvénytelen szülöttje volt. A szegény leány sógorával folytatott viszonyt s ennek gyümölcse lett a hirtelen elhunyt gyermek.

— **Népszerű előadásokat** rendező társaság Szécsi Miklós állami polgári iskolai igazgató elnöklete alatt gyűlést tartott. Elnöknek Szécsi Miklós ismét megválasztott. A társaság elhatározta, hogy ez évben is fog népszerű előadásokat tartani, úgy azonban, hogy azok sorozatosak legyenek. G. Tóth János, Pénztáros István, Békely Lajos, Kelemen János, Závory Béla egy szűkebb körű bizottságba beválasztottak oly célból, hogy a további szükséges intézkedéseket megtegyék.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméjtek meg álmatlan éjszaktól. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő. fehérek, erősek és egyesek lesznek.

A gyermek szereti a

A SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógytárban.

A. Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét -- a halászt kérjük figyelembe venni.

— **Műkedvelő előadás.** A dalegylet a kecskeméti utja költségeinek fedezésére nagy szabású műkedvelői előadást rendez egy nagyobb számú műkedvelő társaság. Az előadás decz. hó első hetében fog megtartani és máris nagy érdeklődés nyilvánul iránta.

— **A dalegylet működőkara** nov. 28-án este nagyszabású társasvacsorát rendez.

— **Divatos férfiruhákat vagy télikabátokat** rendeljünk ott, a hol megbízható garanciát kapunk, mint ilyen elsőrendű céget ajánljuk t. olvasóinknak a „Fővárosi Versenyszabóságot” Budapest, Thököly-ut 3. ahol 30 koronáért készítenek mérték után saját műhelyünkben remek szabásban és finom kivitelben divatos és elegáns férfiruhákat vagy télikabátokat a legfinomabb szövetekből. Fenti cég kívánatra vidékre mintákat bérmentve küld.

Politikai hetiszemle.

— **Andrássy Gyula gróf választói** javaslata uralja a politika nagy mezejét. A belügyminiszter szerdán betérjett és megindokolta hatalmas javaslatát. Nemzeti szellem a magyar faj uralmát állandósító törek-

vés vonul a javaslaton végig. Nem sötétbe ugrás, de igazi alkotás lesz, ha törvényerőre emelkedhetik. Minden tiszt, becsületes munkás, kinek bizonyos idő óta állandó foglalkozása és állandó lakhelye van, irni-olvasni tud, szavazó polgár lesz. A ki 20 koronán felül fizet állami egyenes adót, vagy a 32 évet betöltötte, katonai szolgálatának eleget tett és 3 gyermeknek atyja, két szavazatot nyer; A szellemi munkások, tisztviselők, hivatalnokok, és azok kik 100 korona állami adón felül fizetnek, 3-as szavazattal fognak birni. 12 év mulva azt, hogy valaki irni-olvasni tud, az elemi iskola hatodik osztályáról szóló bizonyítvánnyal kell igazolni. Azok, kik irni, olvasni nem tudnak, a szavazáshoz maguk közül képviselőt küldenek: És pedig minden 10 analfabeta 1 szavazót küld. A javaslat tárgyalására a képviselőház 31 tagu bizottságot küldött ki, mely már meg is alakult. Függetlenségi részről az irni és olvasni tudást magyarul irni-olvasni tudáshoz akarják kötni. És ez kell is.

A pluralitás nagyobb ütköző pontot aligha képezend. Ugyancsak a szerdai ülésen terjesztette be Wekerle a Bosznia és Hercegovina a innexiójáról szóló törvényjavaslatot, melynek előkészítésére 21 tagu bizottságot küldtek. Csütörtökön az igazságügyminiszter a főudvarnagyi bíráskodásról, Darányi miniszter pedig a borhamisításáról és védelméről szóló nagyfontosságú javaslatot terjesztette a ház elé, melynek most az időközben benyújtott apróbb javaslatokkal együtt alaposan lesz végezni valója. A ház a chekről szóló, valamint a kivándorlási törvényjavaslatot a héten elfogadta; a jövő hét szerdáján pedig az 1908 évi költségvetés tárgyalásához fog.

Közgazdaság.

— **Menetrendmódosítás és új vonatok forgalomba helyezése.** 1908 évi november hó 15-től kezdve a szatmár-németi — mátészalkai vonalon mindkét irányban egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, ugyanezen időtől kezdve a jelenleg Mátészalkáról reggel 3 óra 36 perczkor induló vegyesvonat mintegy két órával később azaz reggel 5 óra 57 perczkor fog indulni, és Szatmár-Németire reggel 8 óra 18 perczkor fog érkezni.

Az új személyvonat Mátészalkáról délelőtt 10 óra 56 perczkor indul, és Szatmár-Németire délután 1 óra 05 perczkor fog érkezni, hol csatlakozást nyer a Budapest, illetve Máramarossziget felé induló gyorsvonathoz.

Ellenirányban az új személyvonat Szatmár-Németiről — ugyancsak csatlakozással a Budapest és Máramarossziget felől érkező gyorsvonatokhoz délután 2 óra 30 perczkor indul, és Mátészalkára d. u. 4 óra 39 perczkor érkezik, hol közvetlen csatlakozást nyer Nyiregyháza, felé.

A nyiregyháza — mátészalkai vonalon a jelenleg Mátészalkáról délután 2 óra 25 perczkor induló vegyesvonat-csatlakozással a Szatmár-Németi felől jövő új személyvonathoz — mintegy két órával később, azaz délután 4 óra 52 perczkor fog indulni, és Nyiregyháza este 7 óra 10 perczkor fog érkezni.

Nyiregyháza és Nyiregyháza között egy teher-

Nyirbátorból délután 3 óra 30 percckor indul, és Nyiregyházára délután 5 óra 18 percckor érkezik. A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetmények nyujtanak bővebb felvilágosítást.

Uj vonat megállás. A Temesvár-Józsefvárosról délelőtt 9 óra 25 percckor induló és Budapest nyugoti pályaudvarra este 7 óra 35 percckor érkező személyvonat folyó évi november hó 15-től kezdve a Kiskunfélegyháza- és Páka állomások között fekvő Kiskunfélegyházi Jakabszállás 266. számú őrháznál utasoknak leszállása czéljából délután 3 óra 19 percckor feltételesen megállítatik.

Eladó fűszer üzlet Debreczenben, jó forgalmu helyen.

Szőlő és szántóföldek.

Értekezhető **Rácz Béla** bankirodájában Debreczen, Csapó-u. 12.

Eladó ház

Debreczenben, Petőfi-tér 2., a nagy állomás mellett, sarok épület, jó forgalmu ital-mérés és vendéglő van benne. Értekezhető **Darvas Miksa** fűszer üzletében Telegdi fürdővel szemben.

Több éremmel kitüntetve.

Paczelt János

DEBRECZENBEN,

Kossuth-utca Városház épület.

Ajánlja legszolidabb árak mellett finom izléssel készített

virágcsokrokat és koszorukat

menyegzői és temetési alkalmakra.

Dusan berendezett kertészetéből szobai disz- és nyiló virágokat. Kertek berendezéséhez diszbokrokat és fákat. Kiültetéshez szőnyeg- és nyiló növényeket olcsó árban. Virág- és konyhakerti vetemény-magvakat ki-próbált jó fajokból.

Raffia háncsot.

Arjegyzék bérmentve küldetik.

Ingtalan és földhitel forgalmi intéset

Debreczen Hunyady-u. 17. sz.

Kárpótlás nélkül

visszafizethető kölcsönöket igen rövid idő alatt szerzünk. Számtalan köszönő és elismerő levél.

Alapítva 1895. évben.

n terurbán és megyei telefon 76, sz.

Tulajdonosok

Groszman és Mandel.

Mindenkinek tudnia kell, hogy
férfi és női posztó csizmák
bőr-csizmák,
tartós minőségű férfi és női czipők,
kalapok, sapkák
és mindenféle őszi divat cikkek, legolcsóbban és megbízhatóan csakis

Központi czipő és kalap áruházban

DEBRECZEN Dréher sörcsarnok mellett szerezhetők be.
Telefon 435.

A legolcsóbb czipők bevásárlási forrása

Neumann Testvérek cégénél

DEBRECZENBEN a Tisza-palotában. Piacz-u. 18.

Rendkívüli alkalom:

Női borju bőr czuggos	frt. 2:60	Férfi vixosbőr sima	frt. 2:75
" " " füzös	" 2:60	" borjubőr betétes	" 3:—
" sevró bőr czuggos	" 3:75	" " bergst.	" 3:50
" " " füzös	" 4:—	" sevróbőr czuggos	" 4:50
" " " gombos	" 4:25	" boxbőr czuggos	" 4:50
" Boxbőr czuggos	" 4:—	" " betétes	" 4:50
" " füzös	" 4:—	" borjubőr czuggos	" 2:50
" " gombos	" 4:25	" " 2 bergst.	" 2:75

Gyermek faszegzett czipők 1 frt. 40 krtól és leány faszegzett czipők 1 frt. 80 krtól feljebb.

Kalapok, sapkák, fehérenműek és nyakkendők csodálatos olcsó árban kaphatók, ugyszintén erős férfi és fiu csizmák is.

Telefon 434.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda

divattermében, Debreczenben,

őszi és téli divat legszebb ujdonságai,

gyapju szövetek, kosztűm, posztók,

selyem bársony és mindenféle diszitések.

Női és gyermek felöltők,

valódi szőrmeárak.

Bundák, kabátok, boák, karmantyuk.

színházi belépők, czipke, selyem és szövet blousok, dus választékban megérkeztek. Üzlet a főtéren (városháza alatt)

Női ruhakészítési műterem, Kossuth-utca. 9.

Magyar királyi államvasutak.
260122/908

Versenyfoglalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága több műhelye berendezésének kiegészítéséhez szükséges ventilátorok, illetőleg teljes por-, faforgács- és füstexhauster berendezések szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó tárgyak mennyisége és minősége az ezen szállításra vonatkozó műszaki leírásban van feltüntetve.

A szabályszerűen kiállított, aláírt és ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételt, sértetlen és „Ajánlat a 260122 — 1908 számhoz” felirással, ellátott borítékban elhelyezve, legkésőbb 1908. évi november hó 25-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak gépészeti főosztályánál (Budapest VI. Andrásy ut 73-75 III. 17.) nyújtandók be vagy oda posta útján beküldendők.

Az ajánlatban kiteendők:

1. A szállítandó tárgyak egységárai koronákban.

Az egységárok megállapításánál figyelembe veendő, hogy 2 db. ventilátor a M. Á. V. istvántelki főműhelyébe egy teljes öntödei porszívó és szellőztető berendezés a Máv. miskolczi műhelyébe, egy teljes fémgyártó műhelyi faforgács-exhauster berendezés a Máv. zágrábi műhelyébe, végül egy teljes füstexhauster berendezés a Máv. kolozsvári műhelyébe szállítandó és szállító által szerelendő s üzemképes állapotban átadandó.

A szállítás a fent megjelölt helyekre bérmentve eszközendő.

2. A megrendelés vételének napjától számított szállítási határidők, melyek alatt a megrendelendő tárgyak a fentjelzett helyekre szállítandók, illetőleg üzemképes állapotban átadandók.

Az elfogadott szállítási határidőknek be nem tartása esetén szállító által következő kötbérek lesznek fizetendők:

a.) a 4000 koronát meg nem haladó gépek és berendezések után külön-külön egyenként és hetenként 10 korona.

b.) a 4000 koronát túlhaladó gépek és berendezések után külön-külön egyenként és hetenként 20 korona.

Minden megkezdett hét számítás tekintetében egész hétnek tekintetik.

3.) Az ajánlott tárgyak súlyai. Az ajánlatokban kitüntetett súlyoktól 5%-nál nagyobb eltérések (ugy fel, mint lefelé) szállítók által indokolandók, mely indokolás alapján a M. Á. V. igazgatósága határoz a tárgyak átvétele vagy visszautasítása iránt.

Súlytöbblet nem fizetetik, sulykeveslet esetén pedig, midőn a M. Á. V. igazgatóságának egyoldalu megítélése szerint a berendezési tárgy szilárdságára káros befolyással nem bír és a berendezési tárgy átvétele, a M. Á. V. igazgatósága jogosítva van az 5%-nál nagyobb súlyhiánynak megfelelő értéket, mely a villamos motorokra nézve 100 kg-kint 50 koronában, az egyéb gépekre és berendezési tárgyakra nézve pedig 20 koronában állapítatik meg a szállító érdemösszegeiből levonni.

4.) Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő az anyagok és leltári tárgyak szállítására vonatkozó 122291/986 sz. általános és a szerzőgépek és készülékek szállítására vonatkozó 41727/903 sz. különleges szállítási feltételeket ismeri, és magára nézve azokat kötelezőknek ismeri el.

5.) Az ajánlatban csatolandók az ajánlott tárgyak oly részletesen kidolgozott rajzai, hogy azokból az egyes szerkezetek pontosan megíthetők legyenek. Ezek a rajzok az ajánlattevőnek nem fognak

visszaadni. Azok a rajzok, melyeket a magyar kir. államvasutak igazgatósága bocsájt az ajánlattevők rendelkezésére, nem csatolandók az ajánlatokhoz. Ajánlattevők az elvállalni szándékolt kötelezettségek biztosítására bánatpénzt tartoznak letenni.

Bánatpénz fejében az ajánlott árak 5% a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok fentjelzett benyújtási határideje előtti napon déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő meggyezvén, hogy az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb utolsó árfolyam szerinti értékben számíthatnak, de a névértéken felül nem fogadtatnak el. Készpénz után kamat nem fog fizetett.

Az ajánlatok érdemleges elintézése után 8 nap alatt el nem fogadott ajánlatokra letett bánatpénzek visszaadandók, a szállítással megbízott ajánlattevők bánatpénze pedig a megrendelés kézbesítési napjától számított 8 nap alatt a kereseti összeg 5%-ára lesz kiegészítendő és biztosíték címén fog visszatartani. A letett biztosíték fele a megrendelt berendezési tárgyak beszállítása és ideiglenes átvétele után, a másik fele pedig a jótállás lejártá, illetőleg az ügylet teljes lebonyolítása után két hónappal annyiban, amennyiben a szállító a különleges szállítási feltételekben előírt határozatok szerint a biztosítéki kötelek alól feloldottnak lesz tekinthető fog kiadni.

A versenyfoglalás a magyar királyi államvasutak gépészeti főosztályánál (VI. Andrásy ut 75 szám III. emelet 28 ajtó) 1908. évi november hó 25. napján fog megtartani, s azon az ajánlattevők, vagy azok igazolt helyettesei jelen lehetnek.

A szállításra vonatkozó műszaki leírás és vázlatrajzok, valamint az általános és különleges szállítási feltételek az ajánlatok benyújtására kitűzött napig, naponként a hivatalos órák alatt (d. e. 8 órától 2 óráig) a magyar királyi államvasutak E II szakosztályában megtekinthetők.

Az általános és különleges szállítási feltételek műszaki leírás és vázlatrajzok a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárában 1 koronáért beszerezhetők, vagy kívánatra az 1 korona előzetes beküldése mellett posta útján megküldetnek.

Az odaitétel 1908. december 15. napjáig fog megtörténi, amely időpontig az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Az 1907. évi III. t. c. 13 és 14 §-ai értelmében a szállítás elnyerői kötelezettséget tartoznak vállalni az iránt, hogy a szállítás teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket és berendezési tárgyakat ha azok kellő minőségben, kellő időben és nem lényeges árkülönbözet mellett hazai iparosoktól vagy gyárosoktól beszerezhetők, azoktól fogják beszerezni, továbbá, hogy az összes a szállításhoz szükséges nyers anyagokat, félgymányokat és késziparcekket, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítandók, termeltetnek, illetőleg a mennyire az egyáltalában lehetséges, teljesen a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén fogják beszerezni és a cikkek gyártásához, illetve a munkálatok teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket és munkásokat fognak alkalmazni és ezeknek a kötelezettségeknek teljesítése tekintetében magukat ugy a Máv. közgei, mint a magyar kir. kereskedelmi múzeum illetőleg a kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének is alávetik, és az

e végből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsájtják.

A hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettségek, avagy azok egyike vagy másika alól az 1907. évi III. t. c. §-a értelmében csak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter adhat egyes indokolt esetekben felmentést és ezeknek a kötelezettségeknek vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelmi múzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter ellenőrző közgei által megállapított áthágása esetén a magyar királyi államvasutaknak joguk van vagy a szerződést a vállalkozó előzetes értesítése mellett bírói közbenjárás nélkül felbontani és e mellett a szállítást a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítani vagy joguk van a szerződés teljesítését követelni, mely esetben szállító tartozik a szállított tárgy szerződés szerinti értékének 20 %-át kötbérképen a magyar királyi államvasutaknak megfizetni.

Az 1907. évi III. t. c. 15 §-a értelmében e kötelezettségek, avagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetében a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a vállalkozót a jogkörébe eső ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja.

Az ajánlatok a műszaki leírásban felsorolt összes tárgyra, vagy egyes tárgyra tehetők.

Azok a pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a magyar királyi államvasutak igazgatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A berendezések, a rendeltetési helyükön való felszereltetésük, üzemképes állapotba való helyezésük és jó eredményre megejtett kipróbáltatásuk után fognak ideiglenesen átvétni s az érték kijáró kereseti összeg a magyar kir. postatakarékpénztár cheque és clearing forgalma útján fog kiegyenlített, minélfogva szállító ez utóbbi forgalomba belépni tartozik.

A kifizetendő kereseti összegből adományképen egy per mille a magyar kir. államvasutak nyugdíjra nem jogosított alkalmazottjai külön segélyalapjára le fog vontatni és visszatartani.

Az ügylettel járó bélyegilleték költségeket szállító viseli és pedig oly módon, hogy az 1881. XVI. t. c. szerint járó nyugtatóny és szerződési bélyegilleték az 1901. évi XVI. t. c. értelmében a szállító kereseti összegéből hivatalból fog levonni.

Szállító a szállított tárgyak szerkezetének helyességéért, és teljesen megbízható működéséért, a kifogástalan kivitelért valamint a felhasznált anyagok jó minőségéért egy évi jótállást tartozik elvállalni.

Per esete megállapítatik, hogy a jelen pályázati hirdetés alapján eszközendő megrendelésekből eredő minden perek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának székhelye szerint illetékes bíróság előtt az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntendők el.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlattevőkkel az általuk ajánlott összes tárgyak vagy csak azok egy részének szállításával bízassa meg és hogy a szállítástól részben vagy egészen eltekinthessen.

Budapest, 1908. évi november hó.

Az igazgatóság.

Utánnomás nem díjazatik.

Adófizető polgárok figyelmébe!

Tévesen kivetett adóját bárki is megfeleltetheti és kérvénymintákkal és magyarázatokkal ellátott

adóügyi kézikönyvből!

ára egy korona.

Kapható: Debreczenben Csapó-u. 12. sz. a és e lap nyomdájában.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlása alkalmából ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat, a legutányosabbszabott árakhoz.

Szines brocat-selymek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig.
100—110 cm. széles fekete, virágos és sima selymek a legfinomabb minőségig.

Fekete és szines selyemkendők a legdivatosabb mintákban.

Fekete és szines plüsch, bársony és berlini kendők.

Szines kasmir- és selyem-paplanok, himzett ágyneműek.

Kész fehérneműek, vásznak és kanavászok nagy választékban.

Fekete és szines divatszövetek, jó mosó velezek és flanelek.

Menyasszonyi fátyolok és koszorúk.

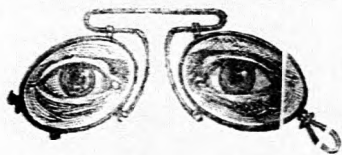
Hajtásos és himzett elejű férfi ingek.

Szörme bcák és gallérok.

Ágyterítők és függönyök nagy választékban.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg-áruház
Debreczen, Rózsa-tér, Tisza-palota
Üzletünk 1840-ben alapított.

Szakértelemmel készített
szemüvegek,
orrcsiptetők, lorgnettek

rövidlátó, távollátó, messzelátó és operált szemüeknek, legjobban és legolcsóbban kapható

Fischer Jakab

látyszerésznél
DEBRECZENBEN, Fötér
Sesena-ház.

Magyar találmány! Magyar ipar!
66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
érintő eluj és régicserep kályhákban

RAPID

alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesültállamokban szabadalmazva.

Több elismerő oklevél.

Nagyság szerint 30—36 koronáért kapható és megrendelhető;

TOTH GYULA

vaskereskedésében. Telefon 29) és a „RAPID” gyorsfűtő vállalatnál.
(Telefon 647.)

A közeledő téli idény

beálta előtt

rendkívüli leszállított árban árusítom

a már raktáron levő téli:

férfi, női- és gyermek-czipőket.

Óriási választék

saját készítésű, tartós, jó anyagból levő szép, elegáns formájú czipőkből.
Ha vásárolni akar, úgy ne mulassa el megtekinteni a

Verseny Czipő Aruház

Kossuth-u. 6. sz. a. alatt levő czipőüzletet, hol pontos és lelkiismeretes kiszolgálásban részesül.

Olcsó bevásárlási forrás divat cikkekben

Tulhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő őszi és téli divatcikkek ^(Riechel) ^{st. rendkívül olcsó áron árusítom} ^{ügymint}

női, leány és gyermek felöltők, ^{Kat}boák és muffok, ^{Rad}nagy választék. Angol és Costüm blouz ^{7/12}kelmék, selymek, barchetek, czibelinek, színházi belépők és schálak, berliner és posztókendők Jäger és ^{nagy rakás!}Trikó áruk

Ezen cikkek mint olcsó alkalmi vételeket a t. vevőközönségnek saját érdekében áll megtekinteni. Üzletem meglátogatásáért ^{kerem} kirakatot is készítek ^{megtekintésért} kérem

Menyasszonyi kelengyék nagy választékban olcsó szabott árakon.

Ifj. Klein Ignác, Piacz-utcza 24.

Kistemplommal szemben.

Magyar királyi államvasutak.
205769—908 szám. FIV.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságának f. évi július hó 30-án 64284—III. szám alatt kelt rendelete értelmében az 1897. évi 139366—897., továbbá 1908. évi 76184—898., valamint 1898. évi 157803—898. és 1903. évi 113303—903. szám alatt hirdetett azon hajózási szállítási és kezelési, valamint vasuti szállítási póthatáridők, melyek a m. kir. folyam-és tengerhajózási részvénytársaság Bosna-Raca, Obrenovac és Sabac hajóállomásain az osztrák-magyar és bosnyák-hercegovinai, valamint a nemzetközi forgalomban közvetlen fuvarlevelekkel feladott szilva és szilvaiz-szállítványok részére engedélyeztettek.

f. évi augusztus hó 31-én érvényen kívül helyeztetnek.

Egyben közhírré tesszük, hogy minister ur ő nagyméltósága idézett rendeletével engedélyezte, hogy f. évi szeptember hó 1-től kezdve, a vasuti üzletszabályzat 63. §. 3.) 1. és 4., valamint a vasuti áru fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14-ik cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6. §. (3.) 3. pontja alapján, a m. kir. államvasutak alább megnevezett áru felvételi kirendeltségeinél, egy a magyar, osztrák és bosnyák-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban való szállításra közvetlen fuvarlevelekkel feladott áruk után, az alábbi szállítási póthatáridőket számíthassuk fel, u. m.:

1. Bosna-Raca-n, a m. kir. államvasutak áru felvételi kirendeltségénél feladott s a Mitrovicai szárapart állomáson való átrakással szállított kocsirakományu teheráru szilva és szilvaiz-küldemények után 9 napot.

2. Obrenovac-on, a m. kir. államvasutak áru felvételi kirendeltségénél feladott s a Zimony állomáson való átrakással szállított kocsirakományu teheráru szilva és szilvaiz-küldemények után 12 napot.

3. Sabac-on, a m. kir. államvasutak áru felvételi kirendeltségénél feladott s a Klenáki szárapart állomáson való átrakással szállított kocsirakományu teheráru szilva és szilvaiz-küldemények után 8 napot.

Budapest, 1908. évi augusztus hóban.

Az igazgatóság.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet,

Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Magyar királyi államvasutak
Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

44192 szám. 1908.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a Budapest dunaparti teherpályaudvar állomáson levő vízmű bővítési munkái kapcsán létesítendő kut és vízvezetéki csatorna előállítására és próba furásra.

A tervek, az ajánlati költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten, a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában (VIII Kerepesi-ut 3.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1908 évi november hó 21-ikén déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Budapest VIII. Kerepesi ut 3.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be. „Ajánlat a Budapest dunaparti teherpályaudvar állomáson levő vízmű bővítési munkáira.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1908 évi nov. hó 20-án délelőtt 12 óráig 2000 korona az az Kettőezer korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál (VIII Kerepesi-ut 3.) akár készpénzben, akár államipótlétekre alkalmas értékpapirokbaá.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek téríti vevényen adandók fel.

Budapest 1908 évi október hó.

Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

(Utánnymást nem díjazunk.)

Pegyverek,

Revolverek

30—50 százalékkal
olcsóbban

kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet.

Halászlai, vadászati, torna, vívó és egyéb sportcikkekből állandóan dús raktár.

Földesi L.

fegyver és sportcikk üzlete.

Budapest, VII. ker., Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagotküld vidékre,

Hölgyek figyelmébe ajánlom, hogy Csak a RÓZSA-féle

Hajduvármegye legnagyobb

női és leány felöltő áruházában

szerezzék be őszi és téli szükségletüket.

Női felöltő divatos	6 frtól feljebb
Női hosszú paletos	8 " "
Női plüsch paletos	10 " "
Leány köpeny	4 " "
Szörme boa	1.50 " "
Gyermek köpenyek	4 " "

Menyasszonyi kabátok nagy választékban.

Diszitett női kalapok.

És itt fel nem sorolt cikkek, blouzok, boák, gallérok, aljak, csőtűmök, muffok, gyermek kabátok és ruhák rendkívül szolid olcsó árban csak kizárólag a

RÓZSA-féle nagy áruházban

Debreczen, Kistemplom bazár.

Őriási választék!

Őriási választék!

Legszebb téli áruk

u. m. jó mosó barchentek, flanelek, továbbá paplanok, flanel takarók, szoba és lópokróczok, valódi

Jaeger alsóruhák,

harisnyák, lábtörölők, színes és fehér kész barchedt fehérneműk

Kardos László

vászon és

menyasszonyi kelengye

üzletében

DEBRECZEN, Kossuth-utca 9. sz.

Határozott ár.

Alapított 1831.

Telefon 113

DONOGAN és SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg és divatáruraktár.

Megérkeztek az

Őszi idény újdonságai.

Női ruhakelmék, selymek, flanelek, velezek, ruhadiszek.

„Óriási választékban.”

Pontosság! Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 asztal-üzletképes képviselői

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, bőrkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sóborszesz az
ERŐ SÓBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttek, ízek, szörpök, gomba-, hus- és fűszél-konzervek, nemes borovicskák, — legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek közvetítésével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 2-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS
előmerít legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK
a legkiválóbb emésztőpor
Doboza 2 kor.
Postai széküldés: **FEHÉR GALAMB** Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett asz, mely mindenféle betegséget a lakásban ép úgy, mint mindenütt...
Legmegbízhatóbb védőeszköz az ember számára.
Használati utasítás azeriai való ajánlás mellett kapható a feltétlen eredményt.
Vesérképviselőik Magyarországi részleg:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-21.

RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., BAKÓCZI-ÚT 50.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántsontra stb. Gross, független, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

BOGDÁNY
szerencsége páratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tegelye K. 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollott-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész részleg
Kispest, **KISPEST,**
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VII., Váci-körút 26. sz.
100 asztal-üzletképes képviselői

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. KATZER
hemopatiai rendelő-működtető
1881 betegségekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.
Első és legnagyobb
magyar ellenvédő részv. társ.

Alapított 1893. évben.

Halmágyi Sámuel

Női és leány felöltők legnagyobb áruháza Piacz-utcza a főpostával szemben, Debreczenben.

Angol aljak divat
színekben
2 forint.

Megérkeztek
◊ óriási választékban ◊
berlini és párisi modellek

Costümök
angol kelméből
9 frt.

női és leány felöltőkben, ruhaaljak, costümök, blousok, bársony és szörme felöltők, bundák, színházi belépők, boák és karmantyuk, pongyolák és alsószoknyák. (Jouponok) **Valódi Perzsia és másnemű szörme kabátok.**

selyem taft alsó-
szoknyák jouponok.
7 frt. 50 kr.

Külön mérték osztály.
Szolid, olcsó árak,
Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Női felöltő raglan szí-
nes angol kelméből.
4 frt. 50 kr.

Minden vevő

Debreczen és

☞ környékén ☜

Halász Nándor

órák és ékszerész

Debreczen, Piacz-utcza 42.

menyasszonyi és vőlegényi ékszerek, órák,
ezüstneműek, stb.

rendkívüli olcsó árusításáról beszél

Halász ékszerész cég olcsó bevásárlás és csekély üzleti költsé-
gei folytán bámulatos olcsó árban bocsátja ékszerárúit t ve-
vőinek rendelkezésére.

Czimervésések, monogrammok és pecsétnyomók saját műhelyemben eszk-
zölhetők.

